

שמונה עשרה OF ברכות THE ORGANIZATION

The basic structure of שמונה עשרה is שבה, the first three ברכות, בקשה, the middle twelve ברכות (which are now 13) and הודאה, the last three ברכות. Are the ברכות that represent בקשה organized in any manner? The אבודרהם provides two quotes from the ריב"א נרו' concerning this issue. In the first quote the ריב"א argues that the subjects in the middle ברכות follow the order of the פסוקים from the הפטרה of שבת שובה.

ספר אבודרהם שמונה עשרה ד"ה והריב"א נרו-והריב"א נרו הביא ראיה לסדר ברכות אמצעות מפר' שובה (הושע יד) קחו עמכם דברים כנגד חונן הדעת שנ' (משלי ח, י) קחו מוסרי ואל כסף ודעת וגו'. ושוב אל ה' כנגד השיבנו. אמרו אליו כל תשא עון כנגד סלח לנו. אשור לא יושיענו וגו' אשר בכ' ירוחם יתום כנגד ראה בענינו. ארפא משובתם כנגד רפאנו. אהיה כמל לישראל כנגד ברכת השנים. ילכו יונקותיו כנגד תקע בשופר וקבוץ גליות שנא' (ישעיה נג, ב) ויעל כיונק לפניו. ויהי כזית הודו כנגד השיבה שופטינו שנאמר (במדבר כז, ב) ונתת מהודך עליו. וריח לו כלבנון ולא כמינים המבאישים ריחם. ישובו יושבי בצל כנגד על הצדיקים שנא' (תה' צא, א) יושב בסתר עליון בצל ש-די. יחיו דגן כנגד בונה ירושלים שנאמר (שיר ז, ג) בטנך ערמת חטים. השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך. ויפרחו כגפן כנגד את צמח דוד שנא' בו (ברא' מט, יא) אוסרי לגפן עירה, ואומר (תה' פ, ט) גפן ממצרים תסיע. ודמה ירושלם ודוד ללחם ויין הוא שאומר (ברא' יד, יח) ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין. אני עניתי ואשורנו כנגד עננו. ממני פריך נמצא כנגד שומע תפלה.

Then the ריב"א postulates that the middle ברכות are divided equally between six ברכות that represent requests for personal needs and six ברכות that are requests for national needs with the last one, שמע קולינו, being a concluding ברכה. He then argues that the ברכות in each group were placed in their order so as to be parallel to each other and that the ברכות are recited in order of importance.

ספר אבודרהם שמונה עשרה ד"ה וכתב עוד-וכתב עוד כי י"ג ברכות אמצעיות הם ששה כנגד ששה ושומע תפלה כנגד כולם. ששה ראשונות באדם עצמו; פתח בחונן הדעת שהוא עיקר האדם שנא' (משלי א, ז) יראת ה' ראשית דעת. ואמרו רבותינו (נדרים מא, א) דעה קנית מה חסרת דעה חסרת מה קנית. וא"ר תמה אני היאך בטלו חונן הדעת בשבת שאם אין באדם דעה היאך הוא מתפלל וכל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו שנאמר (ישעיה כז, יא) כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עושהו. ואמר חונן הדעת לומר כי מתת אלקים היא

1. Scholars are unsure as to the identity of the ריב"א נרו. It may be a reference to one of the children of the ר"ש.

בדרך חן ותחנונים לתת לטוב לפניו וכיון שהבין וידע יחזור בתשובה. ואח"כ ישאל סליחה ומחילה על אשר הטא ומרד. ואחר כך ישאל להצילו מצרותיו ומשונאיו, כי ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, ועונותיו של אדם גורמין להשניאו בעיני הבריות, ולפי שהם העונות קשים מתחלואי גופו הקדים לשאול עליהם תחלה ואח"כ לרפאות גופו ואבריו אשר הם חולים בעונותיו, וכן כתיב (תה' מא, ה) רפאה נפשי כי הטאתי לך, וכתיב (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע וגו' כל המחלה אשר שמתני במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך. ואחר גאולת נפשו ורפואת גופו שואל על הפרנסה לחיות גופו ונפשו בברכת השנים. ואחר ששאל ששה בצרכי היחיד, חוזר לשאול בצרכי הרבים. תקע בשופר להרים דגל לחירותינו שהוא ראש הכל לכלל ישראל כנגד חונן הדעת. ואמרו ז"ל כל אדם שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו שהמקדש ניתן בין שני שמות שנאמר (שמות טו, יז) פעלת ה' מקדש ה' ודעה בין שני שמות שנאמר כי קל דעות ה'. ואח"כ אומר השיבה שופטנו כנגד השיבנו. וסימן כי לאחר קבוץ גלויות יהי' מנוי שופטים שנאמר (הושע ב, ב) ונקבצו בני ישראל ובני יהודה יחדו ושמו להם ראש אחד. ואחר כך ברכת המינים כנגד סליחת עונות כי הם המחטיאים ונדונים בשופטים כשרים. ובכך צדיקים יראו וישמחו כנגד גואל ישראל כי הצדיקים רואים בעוני שביניהם ומקנאין להם לגאול אותם מצרתם. ובונה ירושלים כנגד רפאינו וכן כתיב (תה' קמו, ג) בונה ירושלים ה' הרופא לשבורי לב. ועמה דוד אחר בנין ירושלים כנגד ברכת השנים שהיא צמח שדה. וכשיש מלך טוב בארץ מתברכת כמו שנאמר (משלי יג, כג) רב אוכל ניר רשים ואו' (תה' קמו, ז) עושה משפט לעשוקים נותן לחם לרעבים. ואח"כ שומע תפלה על כל הברכות. ודע כי כל ברכה הקודמת לחברתה מעולה ממנה והצורך אליה גדול מאשר לחברתה לכן תחלה חונן הדעת שאם אין דעת אין תשובה כי לא ידע בין טוב לרע. וכן אם לא ישוב מה תועיל לו סליחת עונות הרי הוא חוטא ועושי' עון בכל יום, ואם אין סליחת עונות לא יסורו אויביו וצרותיו כמו שנא' (ישעיה י ה) הוי אשור שבט אפי ומה תועיל לו בריאותו אם ירדפוהו שונאיו. ומה תועלת בעשרו אם הוא הולך ומעונה. הא למדת שגדולה סליחה מן הפרנסה בשלש מעלות, וקנין דעת בחמש. לכן ראוי לרדוף אחריהם כפי מעלתם וכל ההולך פרסה אחת כדי לקנות סחורה הרי הוא חייב לילך ששה פרסאות ללמוד תורה. וכל הסובל עמל ועלבון נפש כדי שלא ינזק בממונו חייב לסבול כפלים כדי שלא יחטא ואם הוא בעל תשובה כפלים פעמים. וכן תחלת הגאולה קבוץ גלויות ובהתקבצם ימנו שופטים להשמיד הרשעים ובכך צדיקים יראו וישמחו ותשכון שכינה בישראל ואז בן דוד בא. ולמדת שקבוץ גלויות קודם לצמח דוד בדברים רבים עכ"ד.

The problem with viewing the first six of the middle ברכות as requests for personal needs is that the ברכה of גואל ישראל does not seem to fit. Although the ריב"א explains the ברכה as להצילו מצרותיו ומשונאיו, the ריב"א would agree that the ברכה is focused on troubles and enemies that the person has because of his religious identity. It is therefore necessary that we consider why the ברכה is recited among the first group of ברכות.

TRANSLATION OF SOURCES

ספר אבודרהם שמונה עשרה ד"ה והריב"א נרו-The Reiva Neru found support for the order of the middle Brachot of Shemona Esrei from the chapter of Shuva found in the book of Hosea, Chapter 14. Verse 3 represents Chonain Ha'Da'At based on a verse in Mishlei; the second part of Verse 3 represents Hasheivainu; the third part of verse three represents Slach Lanu; verse 4 represents R'Ai V'Onyainu; the fifth verse represents Rifa'Einu; the sixth verse represents Bariech Aleinu; the first part of the seventh verse represents Tikah B'Shofar based on a verse in Yishayahu; the second part of the seventh verse represents Hasheiva Shoftainu based on a verse in Sefer Bamidbar; the third part of the seventh verse represents V'La'Malshinim; the first part of the eighth verse represents Al Hatzadikim based on a verse in Tehillim; the second part of the eighth verse represents Boneh Yerushalayim based on a verse in Shir Hashirim; the third part of the eighth verse represents Es Tzemach based on a verse in Sefer Breishit and a verse in Tehillim. And Yerushalayim and King David are similar to bread and wine based on a verse in Sefer Breishit. The first part of ninth verse represents the insertion of Aneinu. The second part of ninth verse represents the Bracha of Shomeah Tefila.

ספר אבודרהם שמונה עשרה ד"ה וכתב עוד-The Reiva also wrote that the thirteen middle Brachot were arranged to be two sets of six Brachot, with the last Bracha, Shema Kolainu, being a conclusion to all of them. The first six Brachot concern personal needs; they begin with Chonain Hada'At which is the trait that distinguishes man as it is written: Fear of G-d is the first step to knowledge. In addition our Sages taught: He who has this, has everything; he who lacks this, what has he? And Rebbe said: I am surprised that our sages did not require the recitation of the Bracha of Chonain Ha'D'at on Shabbat because if a person does not have knowledge then how does he pray? And if someone is lacking in knowledge, it is forbidden to have pity on him as it is written: (Isaiah 27,11) For it is a people of no understanding; therefore He who made them will not have mercy on them, and He who formed them will show them no favor. He recites Chonain Ha'Da'At to say: it is a gift of G-d that G-d gives to those whom G-d favors. Since this person understands, he will know to perform repentance. Then the person will ask forgiveness for his sin and for his acts of rebellion. Then the person will ask G-d to save him from his troubles and his enemies because when G-d approves of a person's conduct, even the person's enemies will favor him. It is the sins of a person that causes a person to be disliked by his fellow man. Since sins are worse than bodily inflictions, he first asks for forgiveness. He then asks for healing of his body and his bones which are sick because of his sins as it is written: May my soul be healed because I have sinned to You and it is written: If you listen . . . all the sickness with which I inflicted Egypt, I will not inflict upon you because I am G-d your healer. After asking for the redemption of his soul and the healing of his body, he then asks for financial support in the Bracha of Mivarech Hashanim so as to be able to keep himself alive. After reciting six Brachot in which he asks for his personal needs, he continues by asking for the community's needs. Tikah B'Shofar is for the purpose of our raising our flag of Redemption which is the most important request for the community.

This request parallels the request for knowledge in Chonain Ha'Da'At. Our Sages said: when a person obtains knowledge it is as if the Beit Hamikdash had been rebuilt in his lifetime. This is so because the prophecy of the building of the Beit Hamikdash is recorded between two references to the name of Hashem as the verse says: (Shemot 15, 17) Which You have made for You to dwell in. Knowledge too is also recorded between two references to the name of Hashem as the verse says: (Shmuel 1, 2, 4) Because a G-d of knowledge is our G-d. Then we recite Hashiva Shoftainu which is parallel to Hashiveinu. A support for this is the fact that after G-d brings together Jews from all over the world there will be the appointment of judges as the verse states (Hosea 2, 2) And the children of Israel and the child of Judea will gather together and appoint one administrator over them. Then comes the Bracha in opposition to the apostates which is parallel to the Bracha of Selicha because the apostates cause others to sin and will be judged by pure judges. Tzaddikim will then rejoice (the Bracha of Al Ha'Tzadikim) which is parallel to the Bracha of Go'Ail Yisroel because the Tzaddikim see the pain that individuals are suffering and pray that they be rescued. And then comes the Bracha of Boneh Yerushalayim which is parallel to the Bracha of Rifa'Ainu as it is written: (Tehillim 127, 3) Builder of Yerushalayim is Hashem who heals the broken hearted. And the Bracha of Tzemach Dovid follows after the building of Yerushalayim which is parallel to Mivarech Hashanim which represents the grass in the field. When there is a good king in the land, the land is blessed as the verse states: (Mishlei 13, 23) Much food is in the well tilled acre of the poor and the verse (Tehillim 146, 7) G-d delivers justice on behalf of the downtrodden and provides food to the hungry. Then the Bracha of Shomeah Tefila which is a conclusion for all the Brachot. Know that each Bracha is placed in order of importance and in order of need. That explains why the Bracha for knowledge is first because if there is no knowledge there is no repentance because without knowledge an individual would be incapable of distinguishing between right and wrong. Furthermore, if there is no repentance, there can be no forgiveness because the person will simply do the same sin again. If there is no forgiveness, what power will keep his troubles and enemies away from him as it is written: (Yeshayahu 10, 5): Oh Ashur, the rod of my anger. And what good will health do a person if he is constantly harangued by his enemies. And what good will wealth do for him, if he has no health. So from this you learn that obtaining forgiveness is three levels higher in importance than obtaining wealth and that knowledge is five levels more important than obtaining wealth. The lesson is that one should pursue these goals in order of importance. If you travel one mile in order to purchase merchandise, you should be willing to travel six miles in order to learn Torah. And if you are willing to suffer and to work hard in order to protect your assets, you should work twice as hard to protect yourself against committing sin and to repent. You also learn from the order of the Brachot and their parallel connection that the beginning of redemption is the gathering together of those in exile; that when they gather together, they will appoint judges in order to destroy the evil ones. Then Tzaddikim will rejoice. The Ribbono Shel Olam will then rest his Shechina among us and the descendant of King David will arrive. From the order you also learn that the gathering of those in exile is in many respects of greater importance than the arrival of the descendant of King David.